

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ, ПОЛІТОЛОГІЇ ТА
СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету іноземної філології
та соціальних комунікацій

_____ О.М. Сушкова
« _____ » _____ 2016 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОДІАГНОСТИКА ТА ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЧНОГО
ТРЕНІНГУ**
(назва навчальної дисципліни)

Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр
(бакалавр, спеціаліст, магістр)

Напрямок підготовки (спеціальність) 6.231 Соціальна робота

(шифр та назва напрямку підготовки (із зазначенням за необхідності фахового спрямування) або шифр та назва спеціальності)

Форма навчання денна
(денна, вечірня)

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
обов'язкова
(обов'язкова, за вибором ВНЗ, за вибором студента)

Семестр викла- дання	Загальний обсяг, годин/кредит.	Аудиторні заняття, годин				Самостійна робота студента, годин				Форма контролю ісп. (д/зал.)
		Всього	Лекції	Практичні (семі- нарські)	Лабора- торні	Всього	тому числі			
							ІРС під керівн. виклада ча	Інд. завданн я. вид / обсяг	Самостій не опрацюва ння матеріалу	
3	150/5	64	32	32		86			86	іспит

Розробник _____ канд. психол. н., практичний психолог Колісник Л.О.
(вказати авторів, їх наукові ступені та посади)

Затверджено на засіданні кафедри, протокол № _____ від « _____ » _____ 2017 р.

Суми – 2017 р.

МЕТА

1.1. Мета та завдання викладання навчальної дисципліни

Метою викладання курсу Основи психологічного тренінгу є:

- засвоєння студентами основних теоретичних підходів та навиків використання методів і методик сучасної практичної психології в цілях організації та проведення соціально-психологічного тренінгу.

Завданням вивчення дисципліни є:

1. Вивчення теоретичних аспектів методики проведення соціально-психологічного тренінгу.
2. Оволодіння ш подальше вільне оперування професійною термінологією, використовуваною в даній сфері практичної діяльності.
3. Ознайомлення з внутрішнім середовищем та організаційними аспектами соціально-психологічного тренінгу.
4. Ознайомлення з основними напрямками тренінгової діяльності та технологіями проведення соціально-психологічного тренінгу;
5. Формування у студентів внутрішньої професійної мотивації, навиків професійного спілкування.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен:

ЗНАТИ:

- Професійну термінологію, що існує в даній сфері.
- Історію становлення та розвитку тренінгового методу.
- Основні теоретичні моделі тренінгової взаємодії та загальну проблематику СПТ.
- Теорію групової динаміки психотерапевтичного процесу.
- Етичні норми роботи практичного психолога, що проводитимуть тренінги.

ВМІТИ:

- Самостійно розбиратися на постановці і вирішенні проблем, пов'язаних з організацією тренінгової роботи.

- Орієнтуватися в сучасних формах групового соціально-психологічного тренінгу.
- Грамотно ставити і вирішувати завдання при організації і проведенні тренінгу.

ПРОГРАМА

Заліковий кредит 2-модульний цикл

Обсяг навчальної роботи 5,0 кред.

Тема 1. Історичні передумови виникнення СПТ.

Історія виникнення групового соціально-психологічного навчання і його переваги перед індивідуальним навчанням. Співвідношення понять «групове соціально-психологічне навчання» і «групова психотерапія».

Різновиди тренінгових груп. «Групи зустрічей», «Т-групи», «групи соціально - психологічного тренінгу поведінки». Їх цілі, основні положення, принципи організації, загальні ознаки. Комунікативна компетентність і її компоненти.

Літ. основна: [1, с. 276-278]; [3, с. 40-43]; [4, с. 81-89].

Додаткова літ.: [12, с. 264-279];

Тема 2. Сфера впливу в соціально-психологічному тренінгу.

Умови зміни особистості учасника в процесі соціально - психологічного тренінгу. Чинники групового тренінгу: отримання і надання підтримки, саморозкриття, зворотний зв'язок. Саморозкриття: зміст, параметри і функції. Міжособистісний зворотний зв'язок і його різновиди. Конструктивний і деструктивний зворотний зв'язок. Модель співвідношення саморозкриття і зворотного зв'язку. Механізм (процеси інтеграції і дезінтеграції) зміни особистості в груповому тренінгу.

Тема 3. Типології груп соціально-психологічного тренінгу.

Тренінг психоаналітичної орієнтації. Тренінг біхевіористичної орієнтації. Тренінг когнітивістичної орієнтації. Тренінг гуманістичної орієнтації.

Тема 4. Основні методи соціально-психологічного тренінгу.

Метод дискусії. Біографічні, тематичні, інтерактивні дискусії: зміст, сфера застосування і відмітні ознаки. Ігровий метод. Відмітні особливості ігрової діяльності. Операційні і міжособистісна ігри. Різновиди ігрового методу.

Ситуаційні ігри. Психодрама, її ключові поняття (спонтанність, ситуація, катарсис, інсайт) і елементи (сцена, протагоніст, ведучий, допоміжне «Я», публіка). Трансакційний аналіз, види трансакцій. Методи, засновані на невербальній активності: проектний малюнок, психогімнастика, методи тілесної і танцювальної терапії.

Тема 5. Техніки, які вживаються в СПТ

Психокорекційна техніка. Техніка активного слухання. Техніка емпатичного приєднання до учасника СПТ. Техніка вербального і невербального спілкування психолога з групою в СПТ. Методи психодіагностики учасників СПТ.

Тема 6. Загальна характеристика групи тренінгу : структура і класифікація.

Склад тренінгових груп: якісний і кількісний аспекти. Вимоги до учасників: важливість процедури відбору. Гетерогенність і гомогенність групи тренінгу. Ролеві позиції в групі тренінгу. Соціальна і ігрова роль. Розширення ролевого репертуару як одне із завдань СПТ. Функція рішення задачі і функція надання підтримки. Групові норми в СПТ. Основні цілі введення правил роботи в тренінгу. Правила праці в гурті тренінгу. Варіанти санкцій за недотримання групових норм. Класифікація тренінгових груп. Критерії класифікації груп тренінгу. Взаємозв'язок між цілями групової роботи і видами тренінгових груп.

Тема 7. Динамічні процеси в групах СПТ.

Групова згуртованість і її роль в процесі тренінгової роботи. Основні чинники групової згуртованості в групі СПТ. Достоїнства і недоліки згуртованої групи в умовах тренінгу. Керівник (ведучий) тренінгової групи. Характеристика особистості групового тренера. Основні вимоги до ведучого групи СПТ. Можливі ролі того, хто веде тренінгову групу. Функції керівника. Найбільш поширені помилки ведучого групи СПТ. Підготовка тренерів.

Тема 8. Групова динаміка і її роль в процесі тренінгової роботи.

Основні стадії розвитку тренінгової групи. Початкова стадія — псевдозгуртованість. Основні характеристики стадії псевдозгуртованості. Основні завдання тренера на початковій стадії. Перехідна стадія — конфлікт (чи криза). Особливості стадії конфлікту. Створення атмосфери довіри. Техніка роботи з «важкими» учасниками. Робоча стадія.

Основні характеристики робочої стадії в розвитку тренінгової групи і завдання ведучого на цьому етапі. Стадія завершення — сепарації. Особливості стадії сепарації. Техніка роботи на стадії завершення тренінгу.

Тема 9: Тренер – ведучий тренінгової групи.

Завдання та функції тренера. Ролі ведучого групи. Види діяльності ведучого групи. Професійні вимоги до тренера. Робота тренерів у парі (ко-тренери). Професійна підготовка тренера.

Літ. основна: [1, с. 276-278]; [3, с. 40-43]; [4, с. 81-89].

Додаткова літ.: [12, с. 264-279];

Змістовий модуль 2. Основні принципи конструювання програми СПТ і оцінки її ефективності.

Тема 10. Постановка цілей і формулювання завдань тренінгу.

Ввідна частина тренінгу, її структура, завдання і психотехніки. Самопрезентація тренера, введення правил тренінгової групи. Визначення потреб тренінгової групи. Поняття модуля і номера програми тренінгу. Етапи проведення номера. Зворотний зв'язок. Деролінг, шерінг і де-брифінг.

Тема 11. Проблематизація в тренінгу.

Поняття проблематизованості групи СПТ. Психотехніки, вживані для проблематизації групи. Оптимальна міра проблематизованості групи.

Тема 12. Експлікація в тренінгу.

Поняття експлікації в тренінгу і психотехнічні засоби для її реалізації. Однозначність змісту, що експліцірується для учасників групи. Психотехніки, вживані для формування зворотного зв'язку.

Тема 13. Види СПТ.

Поняття про «Мозковий штурм» Корпоративні тренінги. Поняття про коучінг. Ділові і організаційно - розумові ігри. Тренінг асертивності. Тренінг комунікативності. Тренінг переговорів. Відеотренінг. Тренінг підготовки персоналу. Тренінг продажів. Тренінг особистісного зростання.

Тема 14. Закріплення змін, досягнутих в тренінгу.

Способи закріплення змін залежно від виду тренінгу. Цикл самонавчання. Асиміляція

тренінгового досвіду.

Тема 15. Уявлення про оцінку ефективності і ефекти СПТ.

Проблема оцінки ефективності СПТ. Ефекти СПТ: моніторинг успішності, система експрес-аналізу. Основні детермінанти успішності тренінгу. Величина групи. Активність учасників. Приріст знань і вдосконалення умінь як ефекти СПТ.

СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ З ДИСЦИПЛІНИ ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЧНОГО ТРЕНІНГУ

Тема	Загальний обсяг годин	Лекції, годин	Практичні, годин	ІР	Самостійне опрацювання матеріалу, годин
Модульний цикл I					
<i>Тема 1. Історичні передумови виникнення СПТ.</i>	9	2	2		5
<i>Тема 2. Сфера впливу в соціально-психологічному тренінгу.</i>	9	2	2		5
<i>Тема 3. Психологічні особливості тренінгової групи. Типології груп.</i>	9	2	2		5
<i>Тема 4. Основні методи соціально-психологічного тренінгу.</i>	10	2	2		6
<i>Тема 5. Техніки, які вживаються в СПТ</i>	10	2	2		6
<i>Тема 6. Загальна характеристика групи тренінгу : структура і класифікація.</i>	9	2	2		5
<i>Тема 7. Динамічні процеси в групах СПТ.</i>	9	2	2		5
<i>Тема 8. Групова динаміка і її роль в процесі тренінгової роботи.</i>	9	2	2		5
<i>Тема 9. Тренер – ведучий тренінгової групи.</i>	14	2	2		10
Модульний цикл II					
<i>Тема 10. Постановка цілей і формулювання завдань тренінгу.</i>	9	2	2		5
<i>Тема 11. Проблематизація в тренінгу.</i>	9	2	2		5
<i>Тема 12. Експлікація в тренінгу.</i>	9	2	2		5
<i>Тема 13. Види СПТ.</i>	17	4	2		11
<i>Тема 14. Закріплення змін, досягнутих в тренінгу.</i>	9	2	2		5
<i>Тема 15. Уявлення про оцінку ефективності і ефекти СПТ.</i>	9	2	2		5
Всього по заліковому кредиту	150	32	32		86

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

(обсяг практичних занять 32 год)

Практичне заняття 1: Психологічний тренінг як метод практичної психології. **Історичні передумови виникнення СПТ.** – 2 год.

Літ. основна: [1, с. 276-278]; [3, с. 40-43]]; [4, с. 81-89].

Додаткова літ.: [12, с. 264-279].

Практичне заняття 2: Сфера впливу в соціально-психологічному тренінгу. – 2 год.

Практичне заняття 3: Психологічні особливості тренінгової групи. Типології груп. – 2 год.

Практичне заняття 4: Основні методи соціально-психологічного тренінгу. – 2 год.

Практичне заняття 5: Техніки, які вживаються в СПТ. – 2 год.

Практичне заняття 6: Загальна характеристика групи тренінгу : структура і класифікація. – 2 год.

Практичне заняття 7: Динамічні процеси в групах СПТ. – 2 год.

Практичне заняття 8: Групова динаміка і її роль в процесі тренінгової роботи. – 2 год.

Практичне заняття 9: Тренер – ведучий тренінгової групи. – 2 год.

Практичне заняття 10. Постановка цілей і формулювання завдань тренінгу. – 2 год.

Практичне заняття 11. Проблематизація в тренінгу. – 2 год.

Практичне заняття 12. Експлікація в тренінгу. – 2 год.

Практичне заняття 13. Види СПТ. – 2 год.

Практичне заняття 14. Закріплення змін, досягнутих в тренінгу. – 2 год.

Практичне заняття 15. Уявлення про оцінку ефективності і ефекти СПТ. – 2 год.

ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ програмою не передбачені.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ

Самостійне опрацювання позалекційних тем (86 год.)

Для отримання рейтингових балів необхідне виконання самостійних робіт, що носять творчий характер, на кожному практичному занятті. Для цього пропонуються теми (проблеми), що не ввійшли в лекційний план викладання дисципліни.

№	Тема	Год.
1.	Можливості використання психотерапевтичної техніки в СПТ.	2
2.	Використання техніки візуалізації в ході тренінгової роботи.	2
3.	Групові стратегії подолання в тренінгу.	2
4.	Групові захисні механізми на стадії спротиву тренінгової групи.	1
5.	Кризи в груповій роботі.	2
6.	Ейфорія як ефект від участі в групі особистісного зростання.	2
7.	Соціальні уявлення про тренінг.	1
8.	Тренінг адаптації до оточення людьми другої культури..	2
9.	Тренінг сенситивності.	2
10.	Порівняльна характеристика бізнес-тренінгів і тренінгів психокорекційної спрямованості.	2
11.	Соціально-психологічний портрет успішного ведучого тренінгової групи.	2

12.	Образ успішного учасника тренінгу у уявленні ведучих групи.	1
13.	Образ «важкого» клієнта у уявленні ведучих групи.	2
14.	Трансформація Я-концепції як ефект тренінгу особистісного зростання.	1
15.	Міжособистісна атракція: відношення учасників до ведучого групи як чинник успішного подолання стадії конфлікту.	1
16.	Міжособистісна атракція в групі тренінгу як чинник зміни рівня групової згуртованості.	1
17.	Взаємозв'язок рівня особистісної тривожності і демонстрації агресивної поведінки у учасників тренінгу	2
18.	Історія виникнення групового соціально-психологічного навчання і його переваги перед індивідуальним навчанням.	1
19.	Умови зміни особистості учасника в процесі соціально - психологічного тренінгу.	1
20.	Механізм (процеси інтеграції і дезінтеграції) зміни особистості в груповому тренінгу.	1
21.	Метод дискусії в соціально-психологічному тренінгу. Біографічні, тематичні, інтерактивні дискусії: зміст, сфера застосування і відмітні ознаки.	1
22.	Ігровий метод в соціально-психологічному тренінгу. Відмітні особливості ігрової діяльності. Операційні і міжособистісна ігри.	1
23.	Різновиди ігрового методу в соціально-психологічному тренінгу. Ситуаційні ігри.	1
24.	Психодрама в соціально-психологічному тренінгу, її ключові поняття (спонтанність, ситуація, катарсис, інсайт) і елементи (сцена, протагоніст, ведучий, допоміжне «Я», публіка).	1
25.	Трансакційний аналіз в соціально-психологічному тренінгу, види трансакцій.	1
26.	Методи, засновані на невербальній активності в соціально-психологічному тренінгу: проектний малюнок, психогімнастика, методи тілесної і танцювальної терапії.	2
27.	Психокорекційна техніка в СПТ.	1
28.	Техніка активного слухання в СПТ.	1
29.	Техніка емпатичного приєднання до учасника СПТ.	1
30.	Техніка вербального і невербального спілкування психолога з групою в СПТ.	1
31.	Методи психодіагностики учасників СПТ.	2
32.	Склад тренінгових груп: якісний і кількісний аспекти	1
33.	Групові норми в СПТ. Основні цілі введення правил роботи в тренінгу.	1
34.	Класифікація тренінгових груп. Критерії класифікації груп тренінгу.	2
35.	Взаємозв'язок між цілями групової роботи і видами тренінгових груп.	1
36.	Основні чинники групової згуртованості в групі СПТ.	1
37.	Достоїнства і недоліки згуртованої групи в умовах тренінгу.	1
38.	Характеристика особистості групового тренера. Основні вимоги до ведучого групи СПТ.	1
39.	Можливі ролі того, хто веде тренінгову групу. Функції керівника. Найбільш поширені помилки ведучого групи СПТ.	1
40.	Основні характеристики стадії псевдозгуртованості. Основні завдання тренера на початковій стадії	1
41.	Перехідна стадія — конфлікт (чи криза). Особливості стадії конфлікту.	1
42.	Робоча стадія. Основні характеристики робочої стадії в розвитку тренінгової групи і завдання ведучого на цьому етапі.	1
43.	Стадія завершення — сепарації. Особливості стадії сепарації. Техніка роботи на	1

	стадії завершення тренінгу.	
44.	Самопрезентація тренера, введення правил тренінгової групи.	2
45.	Визначення потреб тренінгової групи.	1
46.	Деролінг, шерінг і де-брифінг в роботі СПТ	1
47.	Психотехніки, вживані для проблематизації групи.	1
48.	Психотехніки, вживані для формування зворотного зв'язку.	1
49.	Корпоративні тренінги.	2
50.	Ділові і організаційно - розумові ігри.	2
51.	Тренінг асертивності.	2
52.	Тренінг комунікативності.	2
53.	Тренінг переговорів.	2
54.	Відеотренінг.	2
55.	Тренінг підготовки персоналу.	2
56.	Тренінг продажів.	2
57.	Тренінг особистісного зростання	2
58.	Способи закріплення змін залежно від виду тренінгу.	1
59.	Цикл самонавчання. Асиміляція тренінгового досвіду.	1
60.	Ефекти СПТ: моніторинг успішності, система експрес-аналізу.	1
61.	Основні детермінанти успішності тренінгу.	1
62.	Величина групи. Активність учасників. Приріст знань і вдосконалення умінь як ефекти СПТ.	1
	Всього:	86

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Лекції (викладання основних проблем зазначених тем) з використанням соціологічних, культурологічних, нормативних, структурно-функціональних, системних, антропологічних, психологічних методів викладання політологічних знань. Практичні заняття – на основі використання аналізу методів аналізу і синтезу студент демонструє знання політології під керівництвом викладача.

2. Самостійне опрацювання позалекційного матеріалу, написання творчих самостійних робіт на базі конспекту лекцій, основної та додаткової навчальної літератури.

3. Контроль навчальної роботи – усна відповідь, тестування, творча, самостійна робота.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Контроль навчальної роботи студента і оцінювання здійснюється за модульно-рейтинговою системою (регламент додається).

ЛІТЕРАТУРА

А. Основна навчальна література

1. Абрамова Г. С. Введение в практическую психологию. – М., 1995.
2. Вачков И. В. Основы технологии группового тренинга. Психотехники: Учебное пособие. – 3-е изд. перераб. и доп. – М.: Издательство «Ось-89», 2005. – 256 с.
3. Евтихов О. Практика психологического тренинга. – СПб.: Издательство «Речь», 2004.
4. Зайцева Т.В. Теория психологического тренинга. Психологический тренинг как инструментальное действие. – СПб.: Речь, М.: Смысл, 2002. – 80 с.
5. Игры – обучение, тренинг, досуг... / Под ред. В.В. Петрусинского // В четырех книгах. – М.: Новая школа, 1994. – 368 с.
6. Ли Д. Практика группового тренинга. – СПб., 2001.
7. Немиринский О. В. Терапевтическая роль групповой динамики // Московский терапевтический журнал. – 1993. - №3. – С. 5-25.

8. Практикум по социально-психологическому тренингу. 3-е изд., испр. и доп. / Под. ред Б.Д. Парыгина. СПб.: Изд-во Михайлова В.А., 2000.
9. Прутченков А.С. Школа жизни: Методические разработки социально- психологических тренингов. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: МООДиМ «Новая цивилизация», Педагогическое общество России, 2000.
10. Роджерс К. О групповой психотерапии. – М., 1993.
11. Рудестам К. Групповая психотерапия. – СПб.: Питер Ком, 1999. 384с.: (Серия „Мастера психологии“).
12. Фопель К. Технология ведения тренинга. Теория и практика. Пер. с нем.- М.: Генезис, 2003. – 272 с.
13. Жуков Ю.М. Коммуникативный тренинг. М.: Гардарики, 2003. 254 с.
14. Марасанов Г.И. Социально-психологический тренинг. М.: Когито-Центр, 2001. 249 с.
15. Сидоренко Е.В. Мотивационный тренинг: Практ. рук. Е.В. Сидоренко. СПб.: Речь, 2000. 233 с. (Психологический тренинг).
16. Сидоренко Е.В. Терапия и тренинг по Альфреду Адлеру. СПб.: Речь, 2000. 346 с. (Психотерапия на практике).
17. Сидоренко Е.В. Тренинг влияния и противостояния влиянию: Авт. концепция: Методы психол. влияния. Алгоритм противостояния манипуляции. Психол. тренажер. СПб.: Речь, 2001. 255 с. (Психологический тренинг)

Б. Додаткова рекомендована література

1. Игры: обучение, тренинг, досуг.../Под ред. В. В. Петрусинского. – В 4-х книгах. – М.: Новая школа, 1994. – 368 с.
2. Ковальчук М. А., Петровская Л. А. Проблемы группового тренинга в зарубежной психологии //Вопросы психологии. – 1982. - №2. – С. 140-146.
3. Козлов Н. И. Лучшие психологические игры и упражнения. – Екатеринбург: Изд. АРД ЛТД, 1997. – 144 с.
4. Матеріали тренінгу „Компетентність тренера”. – Тернопіль. – 6-8 червня 2004р.
5. Яценко Т. с. Теорія і практика групової психокорекції. – К., 2004.
6. Федорчук В. М. Соціально-психологічний тренінг „Розвиток комунікативної компетентності викладача”: Навчально-методичний посібник. – Кам’янець-Подільський: Абетка, 2004. – 240 с.
7. Рай Л. Развитие навыков тренинга. – СПб.: Питер, 2002. – 208 с.: ил. – (Серия «Эффективный тренинг»).
8. Я хочу бути тренером: настільна книга тренера-початківця /Автори-упорядники: Петрович В.С., Закусило О.Ю., – Луцьк, 2004.– с.
9. Вачков И.В., Дерябо С.Д. Окна в мир тренинга. Методологические основы субъектного подхода к групповой работе. М.: Речь, 2004. 302 с.
10. Игра в тренинге. Возможности игрового взаимодействия / Под ред. Е.А. Левановой. СПб.: Питер, 2006. 208 с. (Сер. «Практикум»),
11. Инструменты развития бизнеса: тренинг и консалтинг / Сост. Л. Кроль, Е. Пуртова. М.: Независимая фирма «Класс», 2001. 464 с. (Психология и бизнес).
12. Кипнис М. Тренинг коммуникации. М.: Ось-89, 2004. 128 с. (Действенный тренинг).
13. Кори Дж., Кори М., Колланэн П., Рассел Дж.М. Техники групповой психотерапии / Пер. с англ. А. Смирнова. СПб.: Питер, 2001. 320 с. (Сер. «Практикум по психотерапии»).
14. Лойшен Ш. Психологический тренинг умений. Школа В. Сатир / Пер. с англ. Н.В. Кулигина. СПб.: Питер, 2001. 160 с. (Сер. «Практикум по психотерапии»).

15. Немиринский О.В. Личностный рост в терапевтической группе. М.: Смысл, 1999. 112 с.
16. Оганесян Н.Т. Методы активного социально-психологического обучения: тренинги, дискуссии, игры. М.: Ось-89, 2002. 176 с.
17. Прихожан А.М. Психология неудачника: Тренинг уверенности в себе. М.: ТЦ Сфера, 2001. 192 с. (Сер. «Практическая психология»).
18. Психогимнастика в тренинге / Под. ред. Н.Ю. Хрящевой. СПб.: Речь, 256 с.
19. Смит М.Дж. Тренинг уверенности в себе / Пер. с англ. В. Путяты. СПб.: ООО «Речь», 2002. 244 с.
20. Суховершина К., Тихомирова Е., Скоромная Ю. Тренинг коммуникативной компетенции. М.: Академический проект; Трикта, 2006. 112 с. (Информ. технологии).
21. Уизерс Б. Управление конфликтом / Пер. с англ. З. Замчук. СПб.: Питер, 2004. 174 с. (Сер. «Эффективный тренинг»).
22. Фопель К. Барьеры, блокады и кризисы в групповой работе: Сб. упражнений / Пер. с нем. М. Янкова. М.: Генезис, 2003. 160 с. (Все о психологической группе).
23. Фопель К. Психологические группы. Рабочие материалы для ведущего: Практическое пособие / Пер. с нем. Е. Патяева, 2-е изд., стер. М.: Генезис, 2000. 256 с.
24. Фопель К. Сплоченность и толерантность в группе. Психологические игры и упражнения / Пер. с нем. Л. Алексеевской, Л. Воскресенской, 2002. М.: Генезис, 2005. 336 с. (Все о психологической группе).
25. Хинш Р., Витманн С. Социальная компетенция. Харьков: Гуманит. центр, 2005. 192 с.
26. Цзен В., Пахомов Ю. Психотренинг: игры и упражнения. 2-е изд., доп. М.: Независимая фирма «Класс», 2001. 272 с. (Б-ка психологии и психотерапии. Вып. 67).

Розробник програми _____

Колісник Л.О.

Завідувач кафедри _____

Світайло Н.Д.

**РЕГЛАМЕНТ
МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВОГО КОНТРОЛЮ І ОЦІНЮВАННЯ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЧНОГО ТРЕНІНГУ**

1. **Структура навчальної дисципліни:** загальний обсяг 150 год. (5 кредитів); лк. - 32 год.; практ. – 32 год. СРС 86 год., екзамен.
2. **Організація навчального процесу:** семестрів викладання – 1 ; модульний цикл – 1 .
3. **Шкала оцінювання з навчальної дисципліни:** R = 100 балів.
4. **Розподіл рейтингових балів за видами навчальної роботи:**
 - а) робота на лекційних заняттях: 16 п. × 1 бал = 16 балів;
 - б) робота на практичних заняттях: 16 п. × 3 бали = 48 балів;
 - в) виконання плану самостійної роботи: 16 балів;
 - г) виконання пмк: 20 балів.

Оцінювання здійснюється за рейтинговою технологією.

Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи: перескладання незадовільних оцінок з модульних контролів здійснюється не пізніше двох тижнів наступного модульного циклу, як правило, одноразово; при виконанні всіх запланованих видів навчальної роботи і незадовільній підсумковій оцінці з модульного циклу рейтингові бали студентів нараховуються; при позитивній оцінці за модульний цикл і виконанні всіх запланованих видів навчальної роботи підвищення рейтингового балу шляхом перескладання будь-якої складової навчальної роботи не здійснюється.

5. Підсумкове семестрове оцінювання навчальної роботи студента та умови допуску (недопуску) студента до підсумкового контролю:

Підсумкова семестрова оцінка за національною шкалою оцінювання та європейською шкалою оцінювання ECTS відповідно до накопичених рейтингових балів визначається із таких співвідношень:

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
		диференційований залік
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	задовільно
64-73	D	
60-63	E	незадовільно
35-59	FX	
1-34	F	

При отриманні підсумкової семестрової оцінки за накопиченими рейтинговими балами поточного контролю “FX” студент має право на дворазову спробу отримання позитивної оцінки на заході підсумкового семестрового контролю (перше перескладання викладачеві, друге – комісії).

При отриманні підсумкової семестрової оцінки за накопиченими рейтинговими балами поточного контролю “F” студент не допускається до заходу підсумкового семестрового контролю, вважається таким, що має академічну заборгованість з навчальної дисципліни, і представляється деканатом до відрахування (крім випадків продовження деканатом ліквідації академічної заборгованості за наявності документально підтверджених поважних причин неуспішності студента).

Провідний викладач
навчальної дисципліни _____ Колісник Л.О.
(підпис)

Завідувач кафедри _____ Світайло Н.Д.
(підпис)

“ _____ ” _____ 2017 р.